



Evropský sociální fond
Praha & EU: Investujeme do Vaší budoucnosti



Metodický návod ke zpracování ročního projektu

**PRAKTICKÁ OBECNÁ PŘÍRUČKA PRO ŽÁKY
VYŠŠÍHO STUPNĚ OSMILETÉHO A ŠESTILETÉHO GYMNÁZIA
A PRO ŽÁKY ČTYŘLETÉHO OBORU GYMNÁZIA**

Zpracovala: Mgr. Hana Třebická, Mgr. Jakub Janalík, Josef Hájek

Datum: 08/2012

Obsah

Obsah	3
Úvod	4
Anotace ročního projektu	5
Průběh ročního projektu	6
Popis výstupů	7
Požadavky na formální zpracování projektu	7
Textové dokumenty	7
Tvorba portfolia	9
Veřejná prezentace	9
PowerPointová prezentace	10
Požadavky na citace	10
Místo pro Vaše poznámky	11

Úvod

Milí žáci,

tento Metodický návod ke zpracování ročního projektu vzniká jako školicí materiál v rámci projektu „Projekty k všestrannému rozvoji osobnosti“ Gymnázia MVV Praha s.r.o., jež tento rozsáhlý projekt realizuje díky získanému grantu Operačního programu Praha – Adaptabilita. Ten je spolufinancován Evropským sociálním fondem. Grant je zaměřen na zkvalitnění výuky žáků na vyšším stupni gymnázia prostřednictvím vytvoření a realizace inovativních celoročních projektů.

Příručka by vám měla zprostředkovat co nejvíce informací týkajících se cílů projektů, jejich průběhu, požadovaných výstupů a také praktických rad jak tištěné i elektronické výstupy zpracovat. Jedná se tedy o pomoc, aby vaše projekty měly nejen patřičnou formální úroveň, ale abyste také pochopili význam projektové výuky a jistě shledáte, že získané poznatky a dovednosti se vám na trhu práce i při dalším studiu budou vždy hodit.

Můžeme tedy parafrázovat motto: „Co se v mládí v projektech naučíš, v dospělosti jako když najdeš.“

Přejeme vám, abyste díky příručce snadněji hledali cestu k vytyčeným cílům projektů.

Kolektiv autorů.

Anotace ročního projektu

Roční projekt celkově napomáhá inovativní formou zkvalitnit stávající výukový systém na škole a atraktivním způsobem umožňuje zúčastněným žákům rozvíjet své schopnosti, znalosti a dovednosti nezbytné pro jejich úspěšné uplatnění v terciárním sektoru vzdělávání, na trhu práce a integraci do občanské společnosti.

Inovativnost tohoto projektu spočívá zejména ve vytyčení vhodných cílů jednotlivých projektů a jejich následným naplňováním cílenou, promyšlenou a dobře organizovanou prací žáků, při které budou moci naplno rozvíjet své schopnosti a dovednosti a komplexně ucelovat získané vědomosti.

Vytyčené cíle jsou v rámci tohoto projektu naplňovány vytvořením čtyř inovativních celoročních projektů, speciálně pro každý ročník vyššího stupně gymnázia. Tyto projekty jsou integrovány do jednotlivých předmětů, zároveň tvoří mezipředmětové vztahy příbuzných předmětů. Nejčastěji jsou zapojeny předměty: Český jazyk, Cizí jazyky, Dějepis, Zeměpis, ICT, Základy společenských věd, v maturitním ročníku předmět Mezinárodní vztahy. Součástí projektů jsou exkurze, besedy a diskuze, které umožní hlubší porozumění probíraným tématům a jejich pochopení v širších souvislostech. Zároveň tak bude podpořena vyšší zainteresovanost žáků o danou problematiku a jejich motivace pro další vzdělávání. Jednotlivé projekty jsou zakončeny závěrečnými ročníkovými pracemi, které mají většinou podobu portfolia, a jejich prezentací. Součástí jsou také simulovaná jednání, např. simulace konference Rady bezpečnosti OSN, simulace soudního jednání, či simulace volební kampaně politických stran.

Hlavní přednosti aktivit realizovaných v ročním projektu lze vymezit v následujících bodech:

- 1) Vytvoření systému propojujícího jednotlivé předměty při řešení různých problematik v rámci projektů. Tím žáci získávají poznatky a zkušenosti uceleně v integrativní podobě. Nabyté vědomosti jim lépe zapadají do souvislostí, systému myšlení a poznání.
- 2) Možností týmové spolupráce při řešení jednotlivých úkolů žáci rozvíjejí své komunikativní a sociální zkušenosti a dovednosti, učí se vzájemné pomoci, respektu a argumentaci.
- 3) Žáci jsou pozitivně motivováni a učí se chápat životní význam poznání. Tím u nich dochází k rozvoji takových dovedností, jako např. plánování vlastní práce, kterou dokončují i přes překážky a nesou za ni odpovědnost.

4) Tím, že projektové aktivity nejsou vedeny snahou naučit co nejvíce v co nejkratším čase, umožňují akcentovat takové kvality výuky, které rozvíjejí specifické vlastnosti osobnosti žáků, jako např. aktivitu, iniciativu, samostatnost či tvořivost.

5) S využitím nadstandardních aktivit (exkurze, besedy či diskuze s externími specialisty, simulace událostí a různých jednání) dochází u žáků ke spojení jednání, myšlení i prožívání, teorie s praxí a školy s reálným životem.

Projekt též rozvíjí čtenářskou, technickou a finanční gramotnost žáků a pomáhá naplňovat průřezová témata a ŠVP.

Průběh ročního projektu

Roční projekt zahajuje garant projektu zpravidla v září, kdy žákům představí téma projektu, participující předměty, harmonogram a plánované aktivity. Také charakterizuje plánované výstupy a seznámí žáky s kritérii hodnocení. Podrobnější informace pak žáci během září obdrží od vyučujících jednotlivých zainteresovaných předmětů, s nimiž pak v průběhu roku vedou případné konzultace.

Za celkovou organizaci nese zodpovědnost garant ročního projektu, čili harmonogram nadstandardních aktivit plánuje právě on.

Během školního roku žáci plní jednotlivé úkoly z dílčích předmětů, jsou za ně průběžně hodnoceni (někdy obdrží výslednou známku až v závěru projektu) a všechny výstupy shromažďují ve svém portfoliu, které je součástí závěrečné prezentace projektu před ostatními žáky gymnázia.

Tato prezentace probíhá zpravidla na závěr školního roku, kdy také dochází k evaluaci projektu ze strany žáků, vyučujících i garanta projektu. Žáci hodnotí formou dotazníků svou práci (sebereflexe) i celkový průběh projektu. Vyučující vyhodnocují kvalitu výstupů a pokud klasifikace neprobíhala v průběhu roku, je výsledná známka stanovena nyní. Taktéž je hodnoceno výsledné portfolio i samotná prezentace. Projekt je definitivně ukončen certifikací, kdy žáci obdrží osvědčení o absolvování ročního projektu.

Popis výstupů

Každá aktivita, která v rámci ročního projektu probíhá, má svůj dílčí výstup. Pokud se jedná o exkurze, besedy a diskuse, jsou jimi záznamové archy, které konanou akci charakterizují.

V jednotlivých předmětech jsou zadávány úkoly, na nichž žáci pracují převážně doma a mají charakter samostatné tvůrčí práce, obzvl. v předmětech český jazyk a cizí jazyky. Často se také jedná o vyhledání a zpracování informací do podoby referátu či odborného článku, ale významný podíl na projektových aktivitách mají skupinové práce. Ve skupinách žáci často připravují interaktivní úkoly nebo simulace situací s projektem související. Při nich žáci využívají různou audiovizuální techniku, počítačové programy a jiné technické vybavení.

Všechny výstupy jsou shromažďovány v portfoliu, jehož obsah a struktura podléhají daným kritériím, s nimiž byli žáci na začátku roku seznámeni.

Závěrečným výstupem je samotná prezentace projektu zpravidla před nižším ročníkem gymnázia.

Požadavky na formální zpracování projektu

Jelikož je projekt co do charakteru výstupů různorodý, jsou také požadavky na jeho zpracování obsáhlé. Právě proto je potřeba mít tyto požadavky neustále na očích, aby výsledky projektu byly náležitě reprezentativní a odpovídaly svou formou vynaloženému celoročnímu úsilí při jejich plnění.

Textové dokumenty

Veškeré textové dokumenty se řídí následujícími pravidly:

Práce musí být sepsána prostřednictvím textového editoru (procesoru), resp. jiného na tvorbu textových a kombinovaných dokumentů orientovaného programu, popřípadě s využitím příslušných dalších programů orientovaných na práci s daty číselné či grafické povahy.

Písmo

- Times New Roman
- velikost 12 bodů
- řádkování 1,5 řádků, resp. přesně 20 b.
- nadpisy a tituly kapitol písmo velikosti 14 bodů

Okraje stránky

- horní okraj 35 mm
- dolní okraj 30 mm
- levý okraj 35 mm
- pravý okraj 25 mm.

Mezery mezi odstavci velikost 6 b.

Text je oboustranně zarovnán (zarovnán do bloku).

Stránky jsou číslovány arabskými čísly. Číslojí se všechny platné stránky počínaje první fyzickou stránkou ročníkové práce. Na některých stránkách se číslo stránky nezobrazuje (např. prázdné stránky, titulní stránka, poděkování, prohlášení, stránky se zvláštní grafickou úpravou aj.). Stránky se číslojí dole (zápatí stránky), uprostřed stránky.

Pro označení kapitol a podkapitol použijte desetinné třídění. Na konci číselného výrazu se tečka nedělá (např. 1.1.3). Mezi číslem a textem se dělají dvě pevné mezery. Používají se 3 (výjimečně 4) úrovně. Další odlišení úrovní můžeme zajistit volbou fontu a řezem písma.

Obrázky, grafy, tabulky

Obrázky, grafy a tabulky jsou v přiměřeném množství zařazeny buď přímo do textu, nebo jsou součástí příloh. Vkládají se do stránek v elektronickém tvaru prostřednictvím příslušných editorů a není-li to možné či vhodné, pak se do práce vlepují. Průběžně se číslojí a opatřují výstižnou popiskou (názvem). Seznam obrázků, grafů a tabulek bývá uveden za obsahem, resp. až před seznamem použité literatury.

Přílohy

Přílohy tvoří různé dvou i trojrozměrné materiály. Přílohou mohou být ukázky vyplněných dotazníků, pomocné tabulky, statistické výpočty, grafy, různé obrazové materiály, fotografie, diskety nebo zhotovené pomůcky. Přílohy mohou být svázaný do vlastní ročníkové práce. Při velkém rozsahu

mohou přílohy tvořit samostatný svazek či jsou přílohy volně k práci připojeny nebo se přílohy umísťují do zásobníku upevněného k deskám na konci práce. Přehled příloh se uvádí v obsahu a autor práce na ně upozorní v úvodu své práce (zejména pokud nejsou pevnou součástí práce).

Samostatné přílohy se odevzdávají v jednom exempláři.

Tvorba portfolia

- 1) Titulní strana (jméno, datum, název projektu, název školy)
- 2) Obsah – seznam jednotlivých částí a kapitol práce. Obsah bude automaticky generovaný textovým editorem. Každý název kapitoly či podkapitoly bude obsahovat hierarchické číslování.
- 3) Zarovnání textu ročníkové práce do bloku.
- 4) Řádkování textu 1,5.
- 5) Celá ročníková práce bude očíslovaná. Číslování bude uvedeno na každé straně mimo stranu titulní dole uprostřed.
- 6) Typografie – ročníková práce musí splňovat všechna typografická pravidla psaní textu v digitální podobě.

Veřejná prezentace

Pravidla pro tvorbu veřejných prezentací jsou shrnuty do těchto bodů:

- Časový limit: 15 minut
- Počet snímků: 15 až 20
 1. 1. slide – titulní strana – název, jméno autora, místo, rok
 2. 2. slide – obsah
 3. 3. slide – x slide (vlastní prezentace)
 4. Předpředposlední slide – závěr (shrnutí)
 5. Předposlední slide – zdroje, obrázky - citace dle normy ČSN ISO 690
 6. Poslední slide – rozloučení
- Rétorická správnost
- Dodržení pravidel pro tvorbu prezentací (viz níže)

PowerPointová prezentace

Aby byly prezentace s využitím PowerPointu formálně nezávadné, řídí se žáci následujícími kritérii:

- Písmo bezpatkové, patkové lze využít na nadpisy
- Velikost písma minimálně 24 bodů, optimálně 28 bodů – může být i více v závislosti na velikosti místnosti
- Velikost nadpisů 40 bodů
- Pozor na barevný text, aby byl viditelný (kontrast s pozadím) a působil dobře na posluchače (např. zelená barva vzbuzuje otázky, hnědá barva uspává)!
- Dostatečné řádkování! – vždy nutno vyzkoušet dle zvoleného typu písma
- Pozadí v souladu s tématem, vhodná barevnost (např. dobře čitelné je tmavě modré pozadí, bílý text; bílé pozadí unavuje oči)
- Animace musí doplňovat obsah, využívat v omezené míře, nemusí v prezentaci být
- Obrázky v dostatečném rozlišení s popisky u obrázků
- Počet řádků na slidu max. 7 a max. 7 slov na řádku
- Prezentace má být v klíčových heslech a tzv. omáčku má prezentující posluchači sdělit ústně.
- Nepoužívat automatické časování – nemáte jistotu, že vás někdo nepřeruší
- Každý slide vždy nadpis – i když se opakuje
- Zvýrazňovat text pomocí tučného písma nebo barvou
- Nepodtrhávat!
- Zvukové efekty spíše nepoužívat – nevhodně použitý efekt může vést k úleku posluchače
- Hudbu využívat minimálně
- Video – pouze k tématu – max. 3 minuty
- Optimálně 2-3 minuty na slide
- Pozor na porušení autorského zákona! Obrázky, hudba apod.

Požadavky na citace

V rámci projektu žáci budou ve svých výstupech citovat použité zdroje podle norem ČSN ISO 690, která vstoupila v platnost 1. dubna 2011. Žáci mohou využít generátor citací na www.citace.com.



www.gymnaziumstodulky.cz

Tato příručka mohla vzniknout za podpory grantu Operačního programu Praha – Adaptabilita, který je spolufinancován **Evropským sociálním fondem**.

PRAHA & EU: Investujeme do Vaší budoucnosti